

«بازبینی‌های نهایی قبل از ارسال یک مقاله»

Final Checks before Submitting an Article

محسن رضائیان^۱

M. Rezaeian

تجربه سردبیری اینجانب نشان می‌دهد که یکی از مهمترین دلایل رد شدن یک مقاله، عدم تطابق آن با دستورالعمل مجله و همین‌طور سهل‌انگاری نویسندگان در تایپ و آماده‌سازی مقاله می‌باشد. نمونه‌هایی از عدم تطابق مقاله با دستورالعمل مجله را می‌توان شامل: عدم بهره‌گیری از فونت مناسب، عدم نگارش صحیح رفرنس‌ها و ارجاع به آن‌ها در متن، عدم رعایت عنوان‌ها و زیر عنوان‌های مقاله، به ویژه زیر عنوان‌های در نظر گرفته شده برای خلاصه مقاله، عدم رعایت استانداردهای مورد نظر مجله برای تهیه جداول و نمودارها، و موضوعات دیگری از این قبیل دانست. همچنین، نمونه‌هایی از سهل‌انگاری در تایپ و آماده‌سازی مقاله را می‌توان شامل: وجود اشتباهات تایپی و گرامری، عدم رعایت استانداردهای مربوط به تایپ مقاله و نکاتی از این قبیل دانست. برای نمونه، اخیراً مقاله‌ای برای بررسی به مجله دانشگاه ارسال شده بود که در آن نویسندگان، شماره تنها جدول خود را ۱- ۴ اعلام کرده بودند. چنین شماره‌ای این ظن را ایجاد می‌کند که این جدول از فصل چهارم یک پایان‌نامه اقتباس شده است و نویسندگان نه تنها به این نکته اشاره نکرده‌اند، بلکه حتی، این زحمت را به خود نداده‌اند که شماره تنها جدول مقاله خود را اصلاح کنند.

بنابراین، در این سخن سردبیری به این نکته مهم اشاره خواهیم کرد که چرا نویسندگان مرتکب چنین خطاهای شایعی می‌گردند و راه‌حل‌های مقابله با این مشکلات چیست؟

شواهد موجود نشان می‌دهند که یکی از مهمترین دلایلی که معمولاً نویسندگان جوان و تازه‌کار و نویسندگان پر مشغله را به انجام چنین خطاهایی وادار می‌کند، آن است که نوشتن مقاله فعالیتی طاقت‌فرسا و بسیار وقت‌گیر است. از همین رو، به

۱- استاد گروه آموزشی پزشکی اجتماعی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

تلفن: ۰۳۹۱-۵۲۳۴۰۰۳، دورنگار: ۰۳۹۱-۵۲۲۵۲۰۹، پست الکترونیکی: moeygmr2@yahoo.co.uk

محض این که اولین نسخه مقاله آماده شد، نویسندگان بدون انجام بازبینی‌های لازم، آن را سریعاً به دفتر مجله ارسال می‌نمایند. از همین رو، کارشناسان و سردبیران مجلات پس از بررسی اولیه، به این نتیجه می‌رسند که مقاله هنوز از استانداردهای لازم برخوردار نبوده و آن را از دور بررسی خارج می‌نمایند.

دلیل دیگری که باعث می‌گردد چنین مقالاتی از دور بررسی خارج گردند به این واقعیت برمی‌گردد که احتمالاً نویسندگان چنین مقالاتی، وقت و دقت کافی برای انجام کار پژوهشی خود که مقاله فعلی از آن حاصل شده است را نیز تخصیص نداده‌اند [۱].

از همین رو توصیه می‌گردد [۲]، به محض این که اولین نسخه مقاله آماده گردید، ابتدا، از یکی از همکاران خود درخواست نمائید که آن را به دقت خوانده و پیشنهادهای لازم جهت بهبود مقاله و رفع ایرادات احتمالی آن را در اختیار شما قرار دهد. پس از رفع ایرادات، مقاله را چند روز کنار گذاشته و دو مرتبه آن را با یک دید انتقادی مورد مطالعه قرار دهید. یک بار دیگر، دستورالعمل نویسندگان مجله را نیز به دقت مورد مطالعه قرار دهید و سعی کنید تا تمام نکات مهم این دستورالعمل را در مقاله خود، مورد لحاظ قرار دهید. بالاخره، توصیه می‌شود که در این مرحله یک بار دیگر، جستجوی منابع را دو مرتبه تکرار کرده تا اگر با مقاله جدید و معتبری برخورد کردید، قسمت مقدمه و بحث مقاله خود را بر اساس آن، مورد بازنگری قرار دهید.

References

- [1] Crombie I. Pocket guide to critical appraisal. London: *BMJ* Publishing. 1995.
 [2] Singer AJ, Hollander JE. How to write a manuscript. *J Emergency Med* 2009; 36(1): 89-93.